

28286 Dierenwelzijn

26991 Voedselveiligheid

Nr. 1040 Brief van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 februari 2019

Met deze brief wil ik uw Kamer informeren over terugkerende signalen over het functioneren van enkele middelgrote slachthuizen in Noord-Nederland. In het VAO Dierenwelzijn van 5 december 2018 heeft het lid Graus (PVV) vragen hierover gesteld (Handelingen II 2018/19, nr. 32, item 4). Eerder heeft het lid De Groot (D66) in het algemeen overleg van 14 juni 2018 (Kamerstuk 33 835, nr. 82) gevraagd naar de wijze waarop de NVWA werk maakt van de uniformering van de taakuitoefening door haar dierenartsen.

Ik vind het belangrijk om uw Kamer te informeren over wat er speelt.

Overtredingen dierenwelzijn en hygiëne

Met betrekking tot enkele middelgrote slachthuizen in het noorden van het land, waarop de NVWA geen permanent toezicht houdt, bestaan bij de NVWA zorgen over de naleving ten aanzien van dierenwelzijn en hygiëne. In de achterliggende jaren zijn meerdere slachthuizen door de rechter veroordeeld voor gepleegde overtredingen. Zo werden in december 2017 een noordelijk middelgroot slachthuis en twee veehandelaren veroordeeld voor het vervoeren en ter slacht aanbieden van zieke en gewonde koeien. Uit nadien uitgevoerde controles bleek dat er opnieuw sprake was van soortgelijke overtredingen. In mei 2018 werden vier veehandelaren veroordeeld vanwege overtredingen van de dierenwelzijnsregelgeving en in juli van dat jaar is de eigenaar van een noordelijk slachthuis opnieuw veroordeeld in verband met overtredingen in het kader van dierenwelzijn. In oktober 2018 heeft het OM naar aanleiding van een inval door de NVWA bij een slachthuis in Hoogeveen gemeld dat verder onderzoek wordt gedaan vanwege fraude en het slachten van te zieke dieren.

Maatregelen NVWA

In aanvulling op het strafrechtelijk onderzoek heeft de NVWA acties uitgezet in de vorm van risicobeoordeling, traceringsonderzoek en medewerking aan een pilot met een mobiele dodingsunit.

Sinds 2014 heeft de NVWA in het kader van het verbeterplan vleesketen het toezicht op slachthuizen geïntensiveerd. Uit de door de NVWA gepubliceerde naleefmonitors blijkt dat zowel bij de roodvlees- als pluimveeslachthuizen de naleving is verbeterd, zowel ten aanzien van hygiëne als dierenwelzijn. Dat laat onverlet dat enkele individuele slachthuizen herhaaldelijk in de fout zijn gegaan. Ik heb hierboven aangegeven dat daarop door de NVWA en het OM, is en wordt ingegrepen.

In vervolg op het verbeterplan vleesketen voert de NVWA enkele verbetertrajecten uit om het toezicht eenduidiger en uniformer uit te voeren. Zo wordt binnen het project Uniform Toezicht Houden het NVWA-optreden op de verschillende slachthuizen door de NVWA gemonitord en geanalyseerd. Ook wordt binnen de NVWA gewerkt aan accreditatie van de uitvoerende teams die toezicht houden op de slachthuizen. Dit moet een eenvormige benadering door NVWA-toezichthouders bevorderen en borgen. De NVWA maakt haar controlebevindingen openbaar. Met de gepubliceerde gegevens geeft de NVWA inzicht in de mate waarin slachthuizen aan de wettelijke vereisten voldoen en laat zij zien welke instrumenten en sancties zij gebruikt om naleving te bevorderen.

Het belang van voedselveiligheid en dierenwelzijn dient boven iedere twijfel verheven te zijn. Daarbij hoort naast een stevige aanpak van overtreders ook een permanente kritische blik op de uitvoering van de eigen werkzaamheden. De interne auditdienst (IAD) van de NVWA toetst in opdracht van de inspecteur-generaal van de NVWA de hele toezichtsketen van boerderij tot en met slachthuis op eventuele hiaten. Hierbij bekijkt de IAD hoe rollen en verantwoordelijkheden binnen de NVWA ten opzichte van dit deel van de dierlijke keten zijn belegd en gaat na of met de verbetertrajecten de toezichtsketen in de praktijk adequaat is geborgd.

Het past bij een zelfkritische toezichthouder om interne audits uit te voeren waarbij verbeter suggesties van medewerkers worden meegenomen. Om er zeker van te zijn dat de NVWA de goede stappen heeft ondernomen en onderneemt, heeft de inspecteur-generaal van de NVWA de secretaris-generaal van mijn ministerie verzocht een onafhankelijk extern onderzoek te laten uitvoeren naar de gang van zaken rond (signalen over) de noordelijke slachthuizen en de wijze waarop de NVWA hierop heeft gereageerd. In het onderzoek zullen ook de vragen van de leden Geurts en De Groot (ingezonden 22 februari 2019), voor zover ze aan dit onderzoek raken, worden betrokken. Over de uitkomsten van het onderzoek zal ik uw Kamer voor het zomerreces informeren.

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

C.J. Schouten